

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 27.11.2013
COM(2013) 831 final

2013/0411 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

**mille kohaselt lubatakse Poolal kohaldada meetmeid, millega tehakse erand direktiivi
2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artikli 26 lõike 1 punktist a ja
artiklist 168**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Vastavalt 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artikli 395 lõikele 1 võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt anda igale liikmesriigile loa võtta erimeetmeid käesoleva direktiivi sätetest erandite tegemiseks eesmärgiga lihtsustada maksu kogumise menetlust või ära hoida teatavat liiki maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist.

Komisjonis 18. juunil 2013 registreeritud kirjaga taotles Poola luba võtta meetmeid, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ artikli 26 lõike 1 punktist a ja artiklist 168, et piirata selliste teatavat liiki mootorsõidukite ostmise, üürimise, rentimise või liisimisega, mida ei kasutata ainult ettevõtluse eesmärgil, ning seoses selliste sõidukite jaoks vajalike kaupade ja teenuste (sh kütuse) ostmisega seotud mahaarvamisõigust 50 %-ga.

Vastavalt direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 lõikele 2 teavitas komisjon 10. oktoobri 2013. aasta kirjaga teisi liikmesriike Poola taotlusest. Komisjon teatas 14. oktoobri 2013. aasta kirjaga Poolale, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

Üldine taust

Direktiivi 2006/112/EÜ artiklis 168 on sätestatud, et maksukohustuslasel on õigus arvata maha maksustatavate tehingute tarbeks tehtud ostude eest tasutud käibemaksu. Sama direktiivi artikli 26 lõike 1 punktiga a on ette nähtud, et ettevõtte vara hulka kuuluvate kaupade kasutamist muul kui ettevõtluse eesmärgil tuleb käsitada tasu eest teenuste osutamisenä, kui nendelt kaupadelt oli käibemaks mahaarvatav.

Mootorsõidukite puhul on kõnealust süsteemi raske kohaldada paljudel põhjustel, eelkõige seetõttu, et keeruline on täpselt eristada mootorsõiduki kasutamist ettevõtluse ja muul kui ettevõtluse eesmärgil. Aruannete koostamine ja kontrollimine on lisakoormus nii ettevõtjatele kui ka maksuhalduritele. Võttes arvesse asjaomaste sõidukite suurt arvu, võib isegi väikesemahuline isiklik kõrvalehoidumine põhjustada märkimisväärset maksutulude vähenemist.

Kõnealuses direktiivis sätestatud süsteemi alternatiivina on Poola taotlenud luba piirata algset mahaarvamist kindlaksmääratud protsendimääraga ja samas vabastada ettevõtjad isiklikku kasutamist kajastavast arvepidamisest. Sellega lihtsustatakse süsteemi kõigi asjaomaste poolte jaoks ja tagatakse, et saaks kogutud maksu osa, mille maksmisest oleks vastasel juhul hoidutud.

Piirangu taotletud protsendimäär on 50 %. See põhineb Poola enda hinnangul ning ettepaneku tingimuste kohaselt vaadatakse see läbi, kui Poola esitab taotluse pikendada meedet pärast 2016. aastat.

Poolal lubatakse praegu nõukogu rakendusotsuse 2010/581/EL¹ alusel piirata muude mootorsõidukite kui sõiduautode ostmisel, ühendusesisesel omandamisel, impordil, üürimisel või liisimisel maha arvatavat käibemaksu 60 %ni ja maksimaalselt 6 000 Poola zlotini. Kõnealune otsus kehtib kuni 31. detsembrini 2013.

¹ Nõukogu rakendusotsus, 27. september 2010, mille kohaselt lubatakse Poola Vabariigil kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artikli 26 lõike 1 punktist a ja artiklist 168 (ELT L 256, 30.9.2010, lk 24).

Mahaarvamisõiguse uut piirangut kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014 selliste mootorsõidukite suhtes, mida maksukohustuslane ei kasuta ainult ettevõtluse eesmärgil. Teatavat liiki mootorsõidukid, nimelt enam kui üheksa istekohaga (sealhulgas juhi istekoht) ja suurimat lubatud täismassi 3 500 kg ületavad sõidukid, jäetakse mahaarvamisõiguse piirangust siiski välja ning nende suhtes kohaldatakse tavaeeskirju. Seega hõlmab reguleerimisala peamiselt sõiduautosid, kaubikuid, pikapeid ja mootorrattaid.

Piirang kehtib ka kõigilt kuludelt (sealhulgas kütuse ostmine) tasutud käibemaksu suhtes, mis on seotud käesoleva erimeetmega hõlmatud mootorsõidukitega, tingimusel et kulutus ei ole täielikult seotud maksukohustuslaste ettevõtlusega, nagu nt taksomeetrite paigaldamine.

Tavaliselt on erandid ajaliselt piiratud, et oleks võimalik hinnata erimeetme asjakohasust ja tõhusust. Seepärast peaks mis tahes pikendamine olema ajaliselt piiratud, et oleks võimalik hinnata, kas tingimused, millel erand põhineb, ikka veel kehtivad. Poola on taotlenud luba kohaldada käesoleva ettepaneku reguleerimisalasse kuuluvat erimeedet kuni 31. detsembrini 2018.

Tavapäraselt antakse sellistel juhtudel ajapikendust kolm aastat (vt komisjoni rakendusotsused 2012/232/EL² ja 2013/191/EL³). Seepärast tehakse ettepanek, et käesolev otsus kehtib kuni 2016. aasta lõpuni ning et Poola peab esitama 1. aprilliks 2016 aruande, milles vaadatakse läbi ka kohaldatava piirangu määr, kui erandit kavatsetakse pärast 2016. aastat pikendada.

Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid

Direktiivi 2006/112/EÜ artikliga 176 on ette nähtud, et nõukogu määrab kindlaks kulud, millelt käibemaksu maha ei arvata. Kuni kõnealuste kulude kindlaksmääramiseni lubatakse liikmesriikidel säilitada 1. jaanuaril 1979 kehtinud erandid. Seepärast kehtivad mitmed senist olukorda säilitavad sätted, millega piiratakse õigust arvata maha mootorsõidukitega seotud käibemaksu.

2004. aastal tegi komisjon ettepaneku, mis sisaldab eeskirju selliste kulukategooriate kohta, millelt tasutud käibemaksu mahaarvamise õigust võib piirata (KOM (2004) 728 (lõplik)⁴). Nõukogu ei ole selle ettepaneku suhtes veel kokkuleppele jõudnud.

Kooskõla Euroopa Liidu muude tegevuspõhimõtete ja eesmärkidega

Ei kohaldata.

2. KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

Konsulteerimine huvitatud isikutega

Ei ole asjakohane.

Ekspertarvamuste kogumine ja kasutamine

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

² Nõukogu rakendusotsus, 26. aprill 2012, millega lubatakse Rumeenial kohaldada meetmeid, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artikli 26 lõike 1 punktist a ja artiklist 168 (ELT L 117, 30.9.2010, lk 7).

³ Nõukogu rakendusotsus, 22. aprill 2013, mille kohaselt lubatakse Lätis kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artikli 26 lõike 1 punktist a ning artiklitest 168 ja 168a (ELT L 113, 25.4.2013, lk 11).

⁴ http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2004/com2004_0728en01.pdf

Mõju hindamine

Ettepaneku eesmärk on vältida käibemaksust kõrvalehoidumist ja lihtsustada maksu kogumise menetlust, mistõttu on selle võimalik mõju positiivne nii ettevõtjatele kui ka maksuhalduritele. Poola käsib lahendust sobiva meetmena, mis on võrreldav muude kehtinud ja kehtivate eranditega.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Kavandatud meetmete kokkuvõte

Ettepaneku eesmärk on lubada Poolal kohaldada meedet, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 168, piirates sellega maksukohustuslase õigust arvata maha käibemaks teatavate maantee-mootorsõidukite ostu, üürimise, rentimise või liisimisega seotud kuludelt, kui sõidukit ei kasutata ainult ettevõtluse eesmärgil ning kulud ei ole täielikult seotud maksukohustuslase ettevõtlusega. Mahaarvamise õiguse piiramise korral vabastatakse erandina direktiivi 2006/112/EÜ artikli 26 lõike 1 punktist a maksukohustuslased sellise sõiduki muul kui ettevõtluse eesmärgil kasutamise seotud käibemaksu arvestamisest. Meetme reguleerimisala on piiratud ja see hõlmab teatava istekohtade arvu ja täismassiga sõidukeid.

Piirang on kehtestatud ühtse 50 %-lise määrana. Poola vaatab kõnealuse määra ja erandit tegeva meetme vajalikkuse läbi ning esitab selle kohta aruande pärast pikendamise taotluse esitamist. Otsust kohaldatakse otsuses kindlaksmääratud kuupäevani või kuupäevani, mil jõustuvad kõnealuses valdkonnas käibemaksu mahaarvamise piiramist käsitlevad liidu eeskirjad, sõltuvalt sellest, kumb kuupäev on varasem.

Õiguslik alus

Nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ artikkel 395.

Subsidiaarsuse põhimõte

Ettepanek tehakse Euroopa Liidu ainupädevusse kuulavas valdkonnas. Subsidiaarsuse põhimõtet seetõttu ei kohaldata.

Proportsionaalsuse põhimõte

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas, kuna käesolev otsus käsitleb liikmesriigile tema enda taotlusel antavat luba ja sellega ei kaasne mingeid kohustusi.

Erandi piiratud kohaldamisala arvestades on erimeede taotletava eesmärgiga proportsionaalne.

Õigusakti valik

Kavandatud õigusakt(id): nõukogu rakendusotsus.

Muud meetmed ei oleks asjakohased järgmis(t)el põhjus(t)el:

Nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 kohaselt on erandi tegemine ühistest käibemaksueeskirjadest võimalik vaid komisjoni ettepaneku põhjal nõukogus ühehäälselt antud loa alusel. Nõukogu rakendusotsus on ainus sobiv õigusakt, sest selle saab adresseerida üksikule liikmesriigile.

4. MÕJU EELARVELE

Erand ei mõju ebasoodsalt käibemaksust tulenevatele Euroopa Liidu omavahenditele.

5. MUU TEAVE

Ettepanek sisaldab ülevaatomisklauslit ja aegumisklauslit.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

mille kohaselt lubatakse Poolal kohaldada meetmeid, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artikli 26 lõike 1 punktist a ja artiklist 168

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi,⁵ eriti selle artikli 395 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Kirjas, mis saabus komisjoni 18. juunil 2013, taotles Poola luba kehtestada seoses teatavate maantee-mootorsõidukite ja nendega seotud kuludega erimeetmed, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ sätetest, milles käsitletakse maksukohustuslase õigust arvata ostetud kaupadelt ja teenustelt maha makstud käibemaks, ning sätetest, millega nõutakse ettevõtte vara isikliku kasutamise seotud käibemaksu arvestamist.
- (2) Kooskõlas direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 lõike 2 teise lõiguga teavitas komisjon 10. oktoobri 2013. aasta kirjaga teisi liikmesriike Poola taotlusest. Komisjon teatas 14. oktoobri 2013. aasta kirjaga Poolale, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.
- (3) Direktiivi 2006/112/EÜ artikliga 168 on ette nähtud, et maksukohustuslasel on õigus arvata maha selliste kaupade ja teenuste eest tasutud käibemaks, mida ta kasutab maksustatavate tehingute tarbeks. Kõnealuse direktiivi artikli 26 lõike 1 punktis a nõutakse käibemaksu arvestamist, kui ettevõtte vara kasutatakse maksukohustuslase või tema töötajate isiklikuks tarbeks või üldiselt muul kui ettevõtluse eesmärgil.
- (4) Poola taotletud meede kaldub kõrvale osutatud sätetest, et piirata mahaarvamisõigust sellise käibemaksu suhtes, mida on makstud teatavatelt ostetud, üüritud, renditud või liisitud maantee-mootorsõidukitelt ja nendega seotud kuludelt, ning vabastada maksukohustuslane piiranguga hõlmatud muul kui ettevõtluse eesmärgil kasutatavate sõidukite käibemaksu arvestamisest.
- (5) Sõidukite muul kui ettevõtluse eesmärgil kasutamist on raske täpselt kindlaks teha ja isegi kui see on võimalik, on selline mehhanism tihti koormav. Taotletud meetmete kohaselt tuleks mitte ainult ettevõtluse eesmärgil kasutatavate mootorsõidukite kuludelt mahaarvatav käibemaks kehtestada ühtse protsendimäärana koos mõne erandiga. Praegu olemasoleva teabe alusel on Poola seisukohal, et 50 %-line määr on põhjendatud. Selleks et vältida topeltmaksustamist, tuleb piirangu rakendusalas tühistada nõue arvestada käibemaksu mootorsõidukite muul kui ettevõtluse eesmärgil kasutamise puhul. Kõnealused meetmed on põhjendatud vajadusega lihtsustada

⁵ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

käibemaksu kogumise menetlust ning vältida ebaõigest arvepidamisest ja vale maksudeklaratsiooni esitamisest tulenevat maksudest kõrvalehoidumist.

- (6) Erimeetme kohast mahaarvamisõiguse piirangut tuleks kohaldada sellise käibemaksu suhtes, mida on makstud ostetud, ühendusesiseselt omandatud, imporditud, üüritud või liisitud konkreetsetelt maantee-mootorsõidukitelt ja nendega seotud kuludelt, sealhulgas ostetud kütuselt.
- (7) Teatavat liiki mootorsõidukid tuleks erimeetme kohaldamisalast välja jätta, kuna nende muul kui ettevõtluse eesmärgil kasutamist käsitatakse ebaolulisena nende olemuse või äritegevuses kasutatava otstarbe tõttu. Seepärast ei tuleks erimeetmeid kohaldada enam kui üheksa istekohaga (sealhulgas juhi istekoht) või suurimat lubatud täismassi 3 500 kg ületavate sõidukite suhtes. Lisaks sellele ei piirata õigust arvata käibemaks maha selliste mootorsõidukitega seotud kuludelt, mida maksukohustuslane kasutab ainult ettevõtluse eesmärgil.
- (8) Kõnealused erandit tegevad meetmed peaksid olema ajaliselt piiratud, mis võimaldab hinnata nende tõhusust ja protsendimäära sobivust, kuna kavandatud protsendimäär tugineb esialgsel andmetel ettevõtluse eesmärgil kasutatavate sõidukite kohta.
- (9) Kui Poola peab vajalikuks kõnealust tähtaega pärast 2016. aastat veelgi pikendada, tuleks komisjonile hiljemalt 1. aprilliks 2016 esitada meetme kohaldamist käsitlev aruanne, milles vaadatakse läbi kohaldatava piirangu määr, ning tähtaja pikendamise taotlus.
- (10) Komisjon võttis 29. oktoobril 2004 vastu ettepaneku⁶ nõukogu direktiivi kohta, millega muudetakse direktiivi 77/388/EMÜ (praegu direktiiv 2006/112/EÜ), mis hõlmab kululiikide ühtlustamist, mille suhtes võib kohaldada mahaarvamisõiguse piiranguid. Kõnealuse ettepaneku alusel võib mahaarvamise piiranguid kohaldada maantee-mootorsõidukite suhtes. Käesolevas otsuses sätestatud erand peaks sellise muutmisdirektiivi jõustumisel kehtivuse kaotama, kui kõnealune direktiiv jõustub enne käesolevas otsuses sätestatud tähtaega.
- (11) Erandi kohaldamine ei mõjuta oluliselt lõpptarbimise etapis kogutud käibemaksutulude kogusummat ning see ei mõjuta käibemaksust tulenevaid liidu omavahendeid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Erandina direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 168 võib Poola piirata 50 %-lise määraga õigust arvata maha käibemaksu sellistelt ostetud, ühendusesiseselt omandatud, imporditud, üüritud või liisitud maantee-mootorsõidukitelt ja nendega seotud kuludelt, mida ei kasutata ainult ettevõtluse eesmärgil.

Esimeses lõigus sätestatud piirangut ei kohaldata selliste mootorsõidukite suhtes, mille suurim täismass ei ületa 3 500 kilogrammi või millel on koos juhiistmega rohkem kui üheksa istekohta.

Lisaks sellele ei piirata esimeses lõigus sätestatud õigust arvata käibemaks maha maksukohustuslase kõigilt sellistelt kuludelt, mis on seotud ainult ettevõtlusega.

⁶ KOM(2004) 728 (lõplik) (ELT C 24, 29.1.2005, lk 10).

Artikkel 2

Erandina direktiivi 2006/112/EÜ artikli 26 lõike 1 punktist a lubatakse Poolal mitte käsitada tasu eest teenuste osutamisenä käesoleva otsuse artiklis 1 osutatud piiranguga hõlmatud sõiduki kasutamist maksukohustuslase või tema töötajate isiklikuks tarbeks või üldiselt muul kui ettevõtluse eesmärgil.

Artikkel 3

1. Käesolev otsus jõustub selle teatavakstegemise päeval.

Käesolevat otsust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014. Käesoleva otsuse kehtivus lõpeb liidu eeskirjade jõustumisel, millega määratakse kindlaks, millistelt maantee-mootorsõidukitega seotud kuludelt ei või käibemaksu täies ulatuses maha arvata, või 31. detsembril 2016, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.

2. Käesolevas otsuses sätestatud meetmete pikendamiseiga seotud mis tahes taotlus tuleb komisjonile esitada hiljemalt 1. aprillil 2016. Taotlusele tuleb lisada aruanne, mis sisaldab käesoleva otsuse alusel kohaldatava käibemaksu mahaarvamise õiguse piirangu protsendimäära läbivaatamist.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud Poola Vabariigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*